

Republika Slovenija
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Gp.mgrt@gov.si

Številka: 542-91/2016/18

Ljubljana, 19.12.2018

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE
SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Pobuda za sklenitev pogodbe o prenehanju veljavnosti intra – EU bilateralnih investicijskih pogodb in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra - EU investicijskih sporih vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetski listini – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji sklep:

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela pobudo za sklenitev pogodbe o prenehanju veljavnosti intra-EU dvostranskih investicijskih sporazumov in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih, ki potekajo, vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetski listini, in jo posreduje v potrditev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora Republike Slovenije.

2. Vlada je za pogajanja o pogodbi iz prejšnje točke imenovala delegacijo v sestavi:

- Tatjana Brunčec, vodja delegacije,
- dr. Andrej Svetličič, član delegacije.

3. Vlada je za podpis pogodbe iz prve točke pooblastila Zdravka Počivalška, ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za zunanje zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Franc Stanonik, generalni direktor Direktorata za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,

Tatjana Brunček, sekretarka v Sektorju za trgovinsko politiko, Direktorat za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo;

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

Zdravko Počivalšek, minister, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
Eva Štravs-Podlogar, državna sekretarka, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
Franc Stanonik, generalni direktor Direktorata za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo

5. Kratek povzetek gradiva:

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	NE
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Eva Štravs Podlogar DRŽAVNA SEKRETARKA	

Priloga:

1. Sklep Vlade Republike Slovenije
2. Pobuda za sklenitev Pogodbe o prenehanju veljavnosti intra-EU bilateralnih investicijskih sporazumov in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih, ki potekajo, vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetske listini
3. Pogodba o prenehanju veljavnosti intra – EU bilateralnih investicijskih pogodb in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra - EU investicijskih sporih vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetske listini v slovenskem in angleškem jeziku

Na podlagi 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš) in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji:

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela pobudo za sklenitev pogodbe o prenehanju veljavnosti intra-EU dvostranskih investicijskih sporazumov in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih, ki potekajo, vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetski listini, in jo posreduje v potrditev Odboru za zunanjo politiko Državnega zbora Republike Slovenije.

2. Vlada je za pogajanja o pogodbi iz prejšnje točke imenovala delegacijo v sestavi:

- Tatjana Brunček, vodja delegacije,
- dr. Andrej Svetličič, član delegacije.

3. Vlada je za podpis pogodbe iz prve točke pooblastila Zdravka Počivalška, ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Številka:
Ljubljana, dne

Stojan Tramte
GENERALNI SEKRETAR

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
- Ministrstvo za zunanje zadeve

Pobuda za sklenitev Pogodbe o prenehanju veljavnosti intra-EU bilateralnih investicijskih sporazumov in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih, ki potekajo, vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetske listini

Na podlagi 70. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD, 31/15 in 30/18 – ZKZaš, v nadaljnjem besedilu: ZZZ-1), daje Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo pobudo za sklenitev Pogodbe o prenehanju veljavnosti intra-EU bilateralnih investicijskih sporazumov in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih, ki potekajo, vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetske listini (v nadaljnjem besedilu: pogodba).

1. Razlogi, zaradi katerih se predlaga sklenitev pogodbe

Sodišče Evropske unije (v nadaljevanju: SEU) je s sodbo z dne 6. marca 2018, Achmea (C-284/16, ECLI:EU:C:2018:158, v nadaljevanju: sodba Achmea), odločilo, da je arbitražna klavzula v bilateralnem sporazumu o spodbujanju in zaščiti investicij sklenjenim med Republiko Slovaško in Kraljevino Nizozemsko (v nadaljevanju: BIT RSK/NL) v nasprotju s pravom Evropske Unije. V sporazumu je kot način reševanja sporov določena le mednarodna arbitraža.

SEU je svojo odločitev sprejelo na podlagi predloga nemškega zveznega sodišča za sprejetje predhodne odločbe o vprašanju skladnosti arbitražne klavzule v BIT RSK/NL s pravom Evropske Unije (EU). Nemško zvezno sodišče je v sodnem postopku odločalo o tožbi Republike Slovaške za razveljavitev arbitražne odločbe. S tožbo je Slovaška izpodbijala veljavnost arbitražne klavzule in dokazovala, da je le-ta v nasprotju s pravom EU.

SEU se do časovnih učinkov sodbe in do drugih vsebinskih vidikov sporazuma ni opredeljevalo. Zato je pravna služba Evropske komisije (EK) po izdaji sodbe pripravila pravno analizo sodbe Achmea, iz katere izhaja, da ima sodba učinek od dneva pristopa posamezne države članice k EU ter da odločitev sodišča o tem, da je arbitražna klavzula v BIT RSK/NL v nasprotju s pravnim redom EU pomeni, da so v nasprotju s pravnim redom EU tudi vse ostale vsebinske določbe sporazumov ter da ima sodba učinek na vse bilateralne sporazume o zaščiti investicij, ki so jih med seboj sklenile države članice Evropske Unije (v nadaljevanju: intra EU BITs). Po ugotovitvah EK ima sodba vpliv tudi na vse že izdane a še neizvršene arbitražne odločbe in pozvala nacionalna sodišča k njihovem nepriznanju. Po razlagi EK sodba učinkuje tudi na intra-EU uporabo Pogodbe o energetske listini.

Zaradi čim hitrejši implementacije sodbe Achmea je EK oblikovala posebno Ekspertno skupino o intra-EU investicijskem okolju (Expert Group on Intra EU investment environment). Evropske komisije je države članice predlagala plurilateralni način prenehanja intra-EU BITs. V ta namen je Evropska komisija pripravila tri dokumente, v katerih je povzela ugotovitve iz zgoraj omenjene pravne analize sodbe Achmea, in sicer predlog deklaracije predstavnikov vlad držav članic o pravnih posledicah sodbe Sodišča EU v zadevi Achmea in o zaščiti investicij v EU (v nadaljevanju: Deklaracija), predlog pogodbe in predlog sporazuma o začasnem prenehanju uporabe intra-EU BITs.

Evropska komisija je najprej predlagala pogajanja za uskladitev Deklaracije kot politične zaveze DČ glede načina implementacije sodbe Achmea. RS je podprla sprejem Deklaracije in se strinjala s predlogom Evropska komisija glede prenehanja veljavnosti vseh intra-EU BITs, nasprotovala pa je, da bi bila v Deklaracijo vključena tudi Pogodba o energetski listini, ker se sodba Achmea nanjo ne nanaša.

Deklaracije zaradi različnih stališč držav članic ni bilo mogoče uskladiti, zato je EK predlagala začetek pogajanj za uskladitev Pogodbe o prenehanju veljavnosti intra –EU bilateralnih investicijskih pogodb in o določitvi prehodnega obdobja za arbitražne postopke v intra-EU investicijskih sporih vključno s postopki na podlagi Pogodbe o energetski listini.

2. Bistveni elementi pogodbe

Pobuda za sklenitev pogodbe se predlaga kot odziv na sodbo Achmea. S pogodbo se bodo države članice EU dogovorile o načinu implementacije sodbe Achmea.

Evropska komisija je državam članicam posredovala predlog pogodbe, ki bo služil kot podlaga za začetek pogajanj. V predlog pogodbe so vključeni tako intra-EU BITs kakor tudi intra-EU uporaba Pogodbe o energetski listini.

Pogodba vsebuje naslednje bistvene elemente:

- zavezo o začasnem prenehanju uporabe intra-EU BITs, vključno s t.i. sunset klavzulami, ki investicijam podaljšujejo zaščito in varstvo še za v pogodbi določeno časovno obdobje po suspenzu;
- določitev prehodnega obdobja za uveljavljanje varstva pravic investitorja na podlagi intra-EU BITs pred domačimi sodišči v primeru arbitražnih postopkov, ki so še v teku: za Slovenijo je relevanten investicijski spor pred ICSID v zadevi Grassetto proti RS, ki še poteka;
- začetek veljavnosti pogodbe: pogodba začne veljati z dnem, ko najmanj dve podpisnici deponirata svoji listini o ratifikaciji pri depozitarju (GS Sveta EU). Za podpisnice, ki bodo listine deponirale naknadno, pa pogodba začne veljati po tem, ko listino o ratifikaciji deponirajo pri depozitarju.

Poleg tega se predlaga tudi sklenitev sporazuma o začasnem prenehanju uporabe intra-EU BITs, s katerim bi se dosegel hiter suspenz teh sporazumov do sklenitve pogodbe.

Za pogajanja za uskladitev pogodbe in sporazuma je Evropska komisija ustanovila Ekspertno skupino za prenehanje veljavnosti intra-EU BITs in pripravila terminski plan, skladno s katerim naj bi se pogajanja zaključila do marca 2019.

3. Predlog stališč delegacije

Delegacija podpre predlagani način implementacije sodbe Achmea na podlagi plurilateralne pogodbe. Na ta način se države članice izognejo potrebi po dvostranskemu urejanju posledic sodbe Achmea, kar bi lahko vodilo v različne rešitve pri različnih dvostranskih sporazumih in s tem različno obravnavanje investitorjev in držav. Poleg tega bi razdrobljeno urejanje

dvostranskih pogodbenih razmerij na tem področju tudi časovno lahko potekalo po različnih dinamikah.

Delegacija bo na pogajanjih zagovarjala stališča, ki so oblikovana na podlagi sklepov vlade glede reforme investicijske politike EU, ki jih je na svoji seji dne 17.7.2015 potrdil tudi DZ RS. Pri oblikovanju konkretnih stališč bo delegacija na pogajanjih upoštevala tudi:

- mnenje SEU št. 2/15 (vlada je dne 30.1.2017 obravnavala posledice Mnenja 2/15), ki določa, da so investicijski sporazumi s tretjimi državami v deljeni pristojnosti. To odločitev SEU je zaradi pravne konsistentnosti potrebno upoštevati tudi pri načinu prenehanja intra-EU BITs, saj bi se v nasprotnem primeru lahko prejudicirala zunanja pristojnost EU za tista področja, ki spadajo v deljeno pristojnost;
- zagotovitev zadostnega pravnega varstva po prenehanju veljavnosti intra-EU BITs;
- neprejudiciranje odločitev SEU glede izvajanja investicijske politike EU v postopkih, ki še potekajo;
- izključitev intra-EU uporabo Pogodbe o energetski listini iz pogodbe, ker se sodba Achmea nanjo ne nanaša.

K pogodbi bo priložen tudi seznam vseh obstoječih intra-EU BITs, katerih veljavnost bo prenehala na podlagi pogodbe. RS ima veljavne intra-EU BITs z naslednjimi DČ EU: Avstrijo, Belgijsko-luksemburško ekonomsko unijo, Bolgarijo, Dansko, Nemčijo, Grčijo, Španijo, Francijo, Hrvaško, Litvo, Madžarsko, Malto, Nizozemsko, Poljsko, Portugalsko, Romunijo, Finsko, Švedsko, Slovaško in Združenim kraljestvom.

Prenehanje veljavnosti intra-EU BITs je tudi sicer v interesu RS, ker bi se tem izognili nadaljevanju postopkov za ugotavljanje kršitev pravnega reda EU. EK je pred izdajo sodbe Achmea zoper 5 držav članic EU (Avstrija, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Švedska) na podlagi 258. člena PDEU že uvedla formalni postopek kršitve prava EU, zoper ostalih 21 DČ, vključno s Slovenijo pa je uvedla neformalni postopek kršitve pravnega reda EU.

Sporazum o začasnem prenehanju intra-EU BITs bodo med seboj sklenile zainteresirane države članice EU. Sklenitev tega sporazuma ne vpliva na veljavnost intra-EU BITs, ampak gre za ukrep začasne narave v zvezi z njihovim izvajanjem, ki ne prinaša nobenih novih obveznosti, zato bo sklenjen na vladni ravni. Po sklenitvi pogodbe, ki jo bo ratificiral Državni zbor, pa bodo intra-EU BITs dokončno prenehali veljati.

4. Predlog za sestavo delegacije, predračun stroškov za njeno delo in način njihovega pokritja

Za udeležbo na pogajanjih so potrebna strokovna znanja in izkušnje s področja mednarodnega javnega prava in še posebej iz mednarodnega investicijskega prava. Poleg tega je potrebno tudi poznavanje področja investicijske politike, vključno z reformo investicijske politike EU, ki vključuje tudi mnenja in sodbe SEU, kakor tudi poznavanje stališč, ki jih je v zvezi z reformo investicijske politike sprejela vlada in jih je potrdil državni zbor.

Upošteva je navedeno vladi predlagamo, da za vodjo pogajalske delegacije imenuje Tatjano Brunček iz Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, v čigar pristojnost spada oblikovanje trgovinske politike EU, kot vodjo pogajalske skupine, in dr. Andreja Svetličiča iz Sektorja za mednarodno pravo Ministrstva za zunanje zadeve, kot člana delegacije. Oba imata vse potrebne izkušnje in znanja in sta že do sedaj skupaj sodelovala pri izvedbi več projektov vezanih na oblikovanje in izvajanje investicijske politike. Oba sestavljata tudi slovensko ekspertno skupino za pogajanja za sklenitev bilateralnih sporazumov o spodbujanju in zaščiti investicij s tretjimi državami in sodelujeta pri zastopanju RS v investicijskem sporu Grassetto pred ICSID. Glede na navedeno bosta s svojimi znanji in izkušnjami lahko aktivno sodelovala v pogajanjih za sklenitev te Pogodbe in zagovarjala stališča in interese RS.

Stroški delegacije se bodo krili iz sredstev obeh organov, s tem da EK pokrije stroške udeležbe na pogajanjih v njeni organizaciji.

5. Predlog, kdo naj pogodbo podpiše in ratificira ter navedba, ali zahteva izdajo novih ali spremembo veljavnih predpisov

Pogodbo naj podpiše minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, ratificiral pa jo bo Državni zbor.

Izdaja novih ali sprememba veljavnih nacionalnih predpisov ne bo potrebna.

6. Ocena potrebnih finančnih sredstev za izpolnitev mednarodne pogodbe in način njihove zagotovitve

Pogodba nima finančnih posledic.

7. Predlog odobritve začasne uporabe pogodbe

Pogodba ne predvideva začasne uporabe.

8. Primernost sklenitve pogodbe z vidika skladnosti s pravnim redom in usmeritvami EU

Namen pogodbe je uskladitev s sodbo Achmea.